

אור הפרשה

יח"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ט"ז כסלו תש"פ • גליון 96 • פרשת וישלח

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	16:15	17:15	17:38
ירושלים	16:14	17:19	17:43
חיפה	16:12	17:13	17:35

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הילדים שלנו

מתוך כל מה שמתחולל מסביבנו, העשייה הרבה, סוגי האנשים וכלל פעולותיהם, אין ספק כלל שהעולם המתוק ביותר - הוא עולמם של ילדי הגיל הרך, ילדים צעירי שנים. זהו עולם עליז ומרגש כאחד, עולם מלא בקסם, שדמיון ומציאות משלבים אותו ליריעה אופטימית ארוכה, מליאת עיזוז ושמחת חיים.

גם האיש הקשוח ביותר בתבל, נמס לנוכח 'הברקה' של בנו מחמד עינו, או תעלול מקורי שמבצע נכדו. גם אנשים מורמים מעם, מתקשים לסרב לבקשתו של עולל צעיר לשחק עמם בלגו או בקפלה.

ילד הוא ילד, וככל שהוא צעיר יותר - העיסוק עמו מרגש יותר. נכון, ילדים גם דורשים לא מעט כוחות ואנרגיה, אך מי מאיתנו לא שמח להעניק להם אותם באהבה ובחביבה? כל אשר לנו ניתן בעד ילדינו האהובים והמתוקים, שכל מילה שהם מדברים וכל פעולה שהם עושים - משמחת את ליבנו ומציפה אותנו באושר אינסופי.

מעבר לכך, ברמה מעמיקה יותר, הילדים הם השכפ"ץ שלנו. הם המגנים עלינו, הם השומרים עלינו. 'אין העולם מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן' - חושפים חז"ל במסכת שבת, כאומרים לכל אחד מאיתנו: 'אם אתה מחפש לדעת בזכות מה העולם מתקיים ומתקדם, נשמר ומתפתח - היכנס לחדר הילדים בביתך ותרקוד משמחה בראותך אותם! כי הילדים שלך - הם המגנים עליך, על משפחתך, על העולם כולו!'

כי בכל פעם שפה קטן נפתח, משמיע ברכה או לומד פסוק, עם הפה הנפתח נפתחים גם שערי השפע לעולם כולו. בכל פעם שילד או נער צעיר משנן משנה או סוגיא - מושפע לעולם שפע רב שלא נוכל לתאר. ועל אחת כמה וכמה, שבכל פעם שילד המתקרב לגיל מצוות, וכבר מסוגל ללמוד סוגיות שלמות ולשנן בהתמדה, והוא אכן שקוע בתורה - נעות אמות הסיפים בשמי מעל, והעולם כולו זוכה במתנות יקרות וכבירות. זהו כח ייחודי שיש רק לילדינו!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

מתי נמדדת האמונה

האמונה נמדדת אצל האדם רק כשיש סתירה וקשה לו...

קבלה לא יבין את התשובות. **אמונה נמדדת כשיש אי הבנות! אמונה נמדדת כשיש סתירות!** תתבונן בגדולי התנאים, רבי מאיר בעל הנס, רבי שמעון בר יוחאי, רבי אלעזר בנו, האריז"ל הק', אנשים ענקים בעלי רוח גדולה חכמים מופלגים, הם לא ידעו את השאלות שלך? ובוודאי שהיה להם תשובות וישבו ועסקו ועמלו בתורה.

הגידו אתם, חילוני אחד, כשהסקאדים באוויר הוא גם שואל שאלות? לא, כשיש סכנה אף אדם לא מעז לשאול שאלות. כשהוא בצרה הוא רץ לרבנים שיתפללו עליו. כשאדם בצרה הוא מלאך, הלכה הצרה הלכו ההבטחות. כשיש בעיות אומרים תהילים...

פעם פגשתי את הרב לסרי, כדרכו הוא מספר לי בדיחה. יהודי אחד באמריקה נפל מקומה המאה ועשרים, הוא מיד החל להרהר בתשובה רבוס"ע הצל אותי ואני מבטיח להניח תפילין לשמור שבת כ' כ' והנה הוא נפל בדיוק לתוך בריכת שחייה. מיד הוא אמר, איזה שטויות אני מדבר כשאני באוויר... כשיש אזכרה מדליקים נר, גם לרבין הדליקו נרות ודיברו איתו בקבר... כל יהודי בתוך תוכו יודע שיש השארת הנפש. אבל אדם מחפש את ההנאות ואת ההרגלים את הכבוד ואת הגאווה שלו, והוא לא מוכן להודות. כל השנה הוא מצפצץ על הקב"ה כביכול, וביום כיפור בא לבית כנסת ומבקש סליחה.

כל יהודי עושה ברית מילה ומזוזה וצם בכיפור, מדוע? הרי אותה תורה שאומרת מזוזה אומרת גם לשמור שבת ולהניח תפילין לברך ברכת המזון וליטול ידיים. **אלא שלהניח מזוזה לא קשה, לערוך ברית מילה לא קשה לו, אבל לשמור כל שבת בשבתו זה קשה, כשמפריע לו בחיים הוא מתעלם.** אדם מרמה את עצמו, מצד אחד מאמין באמונה שלמה, מאידך גיסא מורד ובוטט בתורה. חילונים גמורים אתאיסטים באים אלי, אומרים לי אני אתאיסט אבל בשביל אבא שלי אני עושה הכל... אם אתה לא מאמין מה אתה בא לרב? אלא בתוך תוכו יש אמונה. באים לישיבה ומשלמים כסף כדי שיגידו קדיש על ההורים, אם אתה מאמין תאמר קדיש אם אתה לא מאמין למה אתה משלם כסף? אדם יודע שיש המשך אבל רוצה ללכת בדרכי ייצור.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

האמונה של האדם נמדדת לא בזמן שהכל נוסע על מי מנוחות, אלא אדרבא, כשיש קשיים בעיות וספקות, שם נבחנת האמונה! לכן עוצמים את העיניים בשמע ישראל, ללמד שגם כשחושך ואין מבינים, הולכים אחר הקב"ה בעיניים סגורות. אתה בורא אני נברא נברא לא יכול להבין בורא.

הנה אברהם אבינו ע"ה אומר לו הקב"ה לעזוב את ארצו מולדתו ובית אביו, ואברכה ואגדלה שמך והיה ברכה. והנה הוא רק בא לארץ יש רעב בארץ, ממשיך הוא למצרים - לוקחים את אשתו. איזה ברכה? שם נמדדת האמונה!

אברהם אבינו יודע כי הוא נברא והקב"ה בורא, ואין נברא יכול להבין בורא! האמונה של האדם נבחנת ונמדדת דווקא כשיש סתירות וקשיים, איזה סתירה קשה יש לאברהם אבינו: מצד אחד כי ביצחק יקרא לך זרע, ומאידך והעלהו לעולה. אברהם לא שואל שאלות, קם בהשכמה, ועליו נאמר עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה! כמו שאמרתי מהגה"ק מקוצק זיע"א שאמר **"אם הייתי מבין את האלוקים, הוא לא היה אלוקים"**.

אין אנחנו יתושים יכולים להבין את הקב"ה? איש בער אין ידע ואין יבין? ובפרט אנשים שלא יודעים מימין לשמאלם בחכמות, לקרוא מאמר של פרופסור קטן אינם יכולים ובענייני אמונה יש להם דעה... כמו שסיפרתי על המגיד הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל, שסיפר שטכנאי מטוסים אחד ביקש לקבוע איתו פגישה, יש לו שאלות חשובות. הסכים הרב, אבל יש לו תנאי, שאחרי הפגישה הוא ישאל אותך שאלות על מנועים של מטוסים. התפלא מאד: הרב ראה פעם מנוע של מטוס? מה יש לך לשאול? אמר לו ישמעו אזניך מה שפיק מדבר, אתה לא מכיר את התורה, מה תשאל? למדת חומש? משנה תוספתא ספרי ספרא, גמרא, ראשונים אחרונים מפרשים וספרי קבלה, מה תשאל אותי?

טבעי הוא שהיו שאלות. להפך, חילוני שאינו מכיר את התורה צריך להיות טיפס כדי שלא יהיו לו שאלות על התורה, הרי הוא לא מכיר אותה, אין לא יהיו לו שאלות? בוא ללמוד את התורה, תכיר אותה ויהיו לך תשובות. התורה כולה, הגמרא כולה מלאה שאלות, בספרי הקבלה יש שאלות כאלו שמי שלא לומד

* ניתן להקדיש לע"ז, לרפואה או להצלחה

רוצה זמנות שוטף כזיכוי חריק?

בתרומה של 100 ש"ח אתם שותפים בהפצת אלפי עלוני 'אור הפרשה' בכל רחבי הארץ

להצטרפות חייגו: 03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

והאר עינינו בתורתך

באמת אמרו, לא היה יום עליו בביתו של הילד, כמו אותו יום של הישועה המופתית. עיני הילד שאך אמש היה עיוור כמעט לחלוטין, הבריאו כבמעשה ניסים ממש. האם המאושרת בגין הישועה הגדולה והפלאית, הודתה לה מעומק לבה על הנס המופלא, בעוד בנה מתחיל לעמוד בהתחייבותו, ולשמור את מאור עיניו למטרה אחת בלבד - לעסוק בתורה!

ברבות הימים גדל הילד והחכים, והיה לתלמיד חכם נודע. הוא הגאון רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל, לימים רבה של ירושלים. כשהיו משבחים באוזני אמו את שקידתו המופלאה בתורה, היתה משיבה ואומרת: 'אינכם יודעים כמה דמעות ובכיות, זעקות ותפילות, עלו לו לבני רבי בצלאל כדי שיגיע לאן שהגיע...' כשהיא מתכוונת לאותו ערב דרמטי בקבר רחל, אז זעק הילד על מאור עיניו, התחייב להשתמש בהן כדי לעסוק בתורה, ואכן - דמעותיו ותפילותיו זיכו אותו בנס מדהים!

סיפור מפעים זה, שסיפר הרה"ג ר' זונדל שטרן שליט"א, כפי ששמעו מאמו ששמעה את הסיפור מפיה של אמו של הרב ז'ולטי, מוכיח עד כמה גדול הכח של כל ילד אם רק ישאף, ירצה, יבקש ויתפלל, ויהיה מוכן להקריב הכל למען המטרה העילאית - לעלות ולצמוח בתורה. כי לילדי תשב"ר יש כח שאי אפשר לעמוד בפניו, וכשהם מתפללים ומבקשים, מתייפחים בדמעות ומתחננים מעומק הלב - הם יכולים הם לפעול למענם ולמען אחרים, למען עם ישראל כולו!

ילדים יקרים! יש לכם ביד את הנשק החזק בעולם, את הפה הקדוש והטהור שלכם, שיכול להוביל אתכם להצלחה אדירה ולהגשמת כל משאלותיכם. אנא, הרבו להתפלל על עצמכם, שתצליחו להתמיד בתורה ושהבורא יאיר עיניכם בה, שתהיה לכם חברה טובה ואיכותית, שתזכו להבנה בהירה וטובה, שתזכו להגשים את משאלות ליבכם ולצמוח לשם ולתפארת!

הוסיפו והתפללו על הוריהם, על המשפחה, ועל כולנו, שנזכה תמיד להיות שמורים ומוגנים בזכותכם, שאתם - השומרים שלנו ותעודת הביטוח שלנו - תעמדו בתפקידכם ברוב עוז וגבורה, ושהבורא יפתח לכולנו את שערי השפע בתמידות, וירעיף עלינו ישועות יקרות ונפלאות!

של בנה. 'אבא שבשמים!' - קראה בזעקות שבה, 'אנא הצל את עיני בני היקר! הוא כה צעיר, בראשית ימיו, כמה נורא ועצוב יהיה אם מאור עיניו יכבה עכשיו, והוא יישאר עיוור לנצח! והלא שאיפתו היחידה היא להתעלות בתורה, איך יעשה זאת בלי עיניים בריאות ובהירות?! אנא, השב את מאור עיניו, החזר לו את היכולת להביט ולקרוא, גל עיניו למען יוכל לגלות נפלאות מתורתך!' - התחננה בבכי תמרורים.

ואף בנה הצעיר הצטרף עמה, וגעה בבכיה נרגשת: 'רבונו של עולם, והאר עינינו בתורתך! כל מה שאני מבקש הוא לשוב ולראות, למען אוכל ללמוד תורה!' - ובעוד הוא מתייפח ומתפלל ודמעותיו נוגעות בדמעותיה של אמו, פתח הילד וקרא בקול לא לו, כשהמקום הופך לחדרת אלוקים לנוכח התחייבותו המפורשת:

'אבא יקר, א-ל רחום וחנון! אם רצונך ליטול ממני את מאור עיני, אני מוותר מראש על הזכות לראות את העולם. אני מוכן להקריב את הזכות לראות כל מה שקורה סביבי, את כל העולם היפה שבראת, את כל המאכלים שיצרת, אפילו את הזכות לראות ולהתרועע עם חברי, ואפילו' - קרא הבן וקולו נסדק - 'אפילו את הזכות לראות את אמי האהובה, משענתי היחידה בחיי. רק דבר אחד אני מבקש, רק תחינה אחת:

שאוכל לראות את דברי התורה! שאיפתי היחידה היא לעסוק בתורה, והלא עודני עלם צעיר שעושה צעדים ראשונים בעולם התורה המתוק! תשוקתי הבוררת, רצוני הכנה, כל לבי ונפשי מבקשים לגדול ולצמוח בתורה, אנא השב לי את מאור עיני למען אוכל להביט ולקרוא בספרים הקדושים, ללמוד בהם באהבה ובחיבה. זאת בקשתי האחת והיחידה - מאור עיניים בשביל ללמוד תורה, על כל השאר אני מוותר בחפץ לב' - קרא הילד בהתרגשות עצומה, ובכה בכי מה...

עוד שעה ארוכה בכה הילד והתפלל, שב על התחייבותו ורצונו לראות רק את דברי התורה, על כל השאר הוא מוותר. מתוך בכי נפל ונרדם בעגלה, והמשיך בשנתו גם בשובו הביתה, על מיטתו.

ויהי בבוקר, עם קרני שמש ראשונות, הלא יאומן קרה. הילד קם ממיטתו, מזנק בשמחה, שואג באושר: 'אמי היקרה, צעק הילד בשמחה גלויה ובהתרגשות אדירה, 'אני רואה, אני רואה! העיניים פועלות כרגיל, אני רואה כתמול שלשום, לפני בוא המחלה!'

ירושלים של מעלה, עיר קטנה בכמות ורבה באיכות, שנת תרצ"ו. מגיפה של מחלת עיניים קשה השתוללה בחוצות, רוב החולים במחלה סבלו מעיניים אדומות ודומעות לתקופת מה, ובדרך כלל - אחר כך התעוורו. המחלה הפכה רבים וטובים מבני ירושלים - בעיקר הילדים - לסומים ההולכים באפילה, וכל מזור ותרופה לא נמצא לה.

באותם ימים, התגורר בירושלים עלם חמודות בשם בצלאל, ילד צעיר לימים בן 10 בלבד, עם אמו האלמנה מרת שרה רחל ע"ה, שגידלה אותו במסירות עילאית בתנאי החיים הקשים ששררו באותה עת. כבר בהיותו ילד רך בשנים ניכרו כשרונותיו העצומים, אהבתו הגדולה לתורה והתמדתו הנדירה.

כשפרצה מגיפת מחלת העיניים, היו מעייניו של אמו נתונים רק לדבר אחד: לשמור את בנה מהמחלה הקשה לבל תדבק בו חלילה, למען ימשיכו עיניו לראות ולהעניק לו את היכולת ללמוד תורה בהתמדה, כדרכו. על זאת התפללה בכל עת, היא הרחיקה אותו מכל אדם שנדבק במחלה, ואף רקחה מרקחות בריאות האמורות לשמור על בריאות העיניים.

אלא שביום מן הימים, לגדול הצער והכאב, את אשר יגורה בא. בנה האהוב חזר מתלמודו ובפיו בשורה קשה מנשוא. 'אמא', אמר הילד, 'העיניים כואבות לי מאוד! האם הביטה בו בחדרה, בחנה את עיניו במבט מודאג ומתוח, ומיד ראתה את כל סממני המחלה: העיניים אדומות ודומעות, נפוחות וסגולות. בנה היקר והאהוב לקה במחלת העיניים הקשה, מי יודע אם עוד ניתן להציל את מאור עיניו!

היא מיהרה לחוש עמו לרופא, שלצעהר ולחרדתה - הסכים לאבחנה האימהית, ואישר שבנה היקר לקה במחלת העיניים הנוראה, והוא בדרכו לעיוורון מוחלט. נוכח הבשורה הקשה פרצה האם בבכי מה, כל חלומותיה ושאיופותיה לצמיחת בנה בתורה נגוזו כחלום יעוף, בנה הופך לעיוור שלא יוכל לקרוא צורת אות!

שבורים וחלושים שבו האם ובנה לביתם, אך האם החליטה כי לא תרים ידיים, ותתפוס אומנות אימותיה בידיה ובפיה, לחונן פני בורא עולם על זכות הראיה של בנה האהוב. היא הניחה את בנה היקר בעגלה - כדי שיוכל לבוא עמה למרחק רב, ויצאה בהליכה רגלית מירושלים בואכה בית לחם, מרחק הליכה של כשעתיים, אל קברה של האמא של כולנו, רחל אמנו.

בבואה שמה, נתנה האם דרור לדמעותיה, והחלה להתייפח בבכי ובתחנונים על מאור עיניו

"אם רצונך ליטול ממני את מאור עיני, אני מוותר מראש על הזכות לראות את העולם...."

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

ללמד את הילד להיות

נכון הדבר בכל הנוגע לחינוך הילד למידות טובות והתנהגות נאותה בין אדם לחברו. בדברים אלה, חשוב לאין ערוך להביא את הילדים לידי כך שגם הם ירצו להיות בעלי מדות טובות. הלא הדרגה הגבוהה ביותר של עשיית חסד עם הזולת, היא כאשר בעלי החסד אינם עושים זאת מתוך רצון להתייפות בעיני הבריות, אלא מתוך תחושת הנאה פנימית המניעה אותם לעזור לזולתם. כאשר ההנאה שבנתינה, הסיפוק שבגרימת הנאה לזולת, ישמשו כמטרה בפני עצמה, הם לא יזדקקו לטובות הנאה צדדיות, בנוסף לעצם המעשה הנאצל שהם עושים. הורים הרוצים שילדם יפנים מידה טובה לאורך זמן, עד שלא תסור ממנו גם כי יזקין- לא יזכו לחזות בהצלחתם, אם לא יעשו זאת באופן שהילד עצמו יהיה שותף לפועלם החינוכי. כיוצא בזה, נכון הדבר ויעילותו מוכחת לא פחות, כשהמדובר בניסיונות לחנך ילד להליכות נימוס והתנהגות אנושית.

כאשר הורים מנסים לחנך ילד להתחלק עם שאר הילדים בממתקים ובמשחקים- הדרך היחידה שבאמצעותה ניתן יהיה לחנך ילד לויתות, כרוכה בצורך וביכולת להחזיר לילד את הערך הנעלה של הוויתור, ולהביאו לידי כך שירצה לעבוד על עצמו. אם ישקיעו ההורים בחינוך, כשיחדירו בין כתלי הבית את ערך הוויתור כערך נעלה, ויצינו בפני הילדים סיפורי

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת וישלח

החיים מובילים אותנו לאין סוף אפשרויות התמודדויות ניסיונות... ומי יודע מה יוליד יום, כיצד נוכל להגיע לרוגע הנפשי לשלווה האמתית מבלי לדאוג ליום המחץ? התשובה נמצאת בהסתכלות שלנו על המצב, אם נבין ונשכיל שאנו בנים למלך מלכי המלכים שמשגיח עלינו בכל שניה בהשגחה פרטית, מוביל ומכוון אותנו תמיד והכל מתנהל בהשגחתו יתברך, מכאן נגיע לרוגע שאנו מחכים לו.

בורא עולם רק מחכה שנפנה אליו נבקש ממנו עזרה, נגלה לפניו שאנו לא יכולים ולא מנסים להסתדר לבד ע"י זה נראה בחוש את הברכה הגדולה שתשרה בכל מעשה ידינו, חיינו הם תמונה אחת מורכבת והש"ת הוא אור אם נכניס את הש"ת בכל ענייננו ונבקש עזרתו נראה אור גדול מאיר בחיינו.

בפרשתנו כתוב "ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו" ורמזו חז"ל בפסוק שיעקב הוא ישראל, ושהאיש הישראלי חושב שהוא לבדו ויכול להסתדר בכוחו ועוצם ידו, הוא מגיע למצב של "ויאבק איש עמו" האדם נכנס למאבקים ולמצבים שאין רצונו להגיע אליהם עד שמשמים יוכיחו לו שאין בידו להסתדר בכוחות עצמו שלא רק ע"י שמבקש מהקב"ה עזרה ורחמים (כמובן שלא כך חי יעקב אבינו אלא רק ללמוד מהכתוב בתורתנו הקדושה).

ומאמרי חז"ל, סיפורי צדיקים ואנשי מעלה, עובדות ומסקנות במעלתו של זה המבין גם לצרכי זולתו ומוותר להם על חלקם, ירכשו הילדים הבנה בצורך החינוכי להצטייד בהליכות אלו, וכאמור, אף יהיו מוכנים להשקיע כוחות כדי לזכות במעלה נעלה זו. כשילד יראה שהוריו משבחים אותו על שוויתור, הוא יבין כי הם מכירים בערכיות של התנהגותו וישמח לנהוג בדרך דומה בפעם אחרת. לא נדיר יהיה, שילד שתוכיותו אנוכית יפנה להוריו ויבקש יחד עמם לטכס עצה, הכיצד ניתן להכניע את נטייתו הטבעית, בכדי שגם הוא יזכה להימנות על הנעלים בבני אדם. ובמידה שהוא מבין את נחיצות המטרה- הרי שחיפוש העצות, יהיה מכוון בדיוק למטרה המשותפת להורים ולילדים.

מנגה, אם ישתמשו ההורים בדרכי כפיה ודיכוי, יצקו על הילד ויביישו, או יסירו לו כשיכבשו תחת ידיו משחק שנועד לכולם- לא יצליחו להביא את הילד להכרה בנחיצות המטרה! הוא אמנם יכנע תחת הלחץ ויעשה את אשר ידרש, אך פנימיותו תישאר אגואיסטית ואנוכית כשהיתה, אם לא גרועה יותר. והיא עתידה להתגלות במלוא כיעורה, כאשר יגדל ויהיה ברשות עצמו.

אין ספק שהמתבונן ברעיון יכיר באמיתותו, עוצמתו ונחיצותו. הוא אמיתי שכן הוא משמש כמפתח מאסטר לליבותיהם של ילדינו היקרים. עצמתו נעוצה ביכולת הכמעט בלתי מוגבלת, הניתנת בידי ההורים לגבש את אישיות ילדם. אלו משמשות תפקיד מרכזי בהבאת הילד להבנת המטרות שלנו בחינוכו, ואף ממריצות אותו לשתף עמנו פעולה בענין זה. כפיה, דיכוי וכוחנות, אינן יכולות- לא בנפרד ולא ביחד- להביא ילד לרצות את אשר הוריו רוצים, שכן הם נתפסים בעיני כוחות של רוע, שהוא מבקש להמלט מהם וממה שהם משקפים ומייצגים.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

מסופר על אדם שהגיע לזקנה והחליט למכור את נכסיו, מבין נכסיו היה יער גדול מאוד אותו הציע למכירה ביום מן הימים עבר ליד ביתו חסיד שנראה כמתעניין ביער, המוכר נגש אליו והציע לו הצעה שלא ניתן לסרב לה מכירת היער ב%80 הנחה בתירוץ שכבר מרגיש המוכר את זקנותו ואין בידו כוחות להתעסק יותר עם מכירת היער, בזמנם העסק הרווחי ביותר היה כריתת עצים להסקה כך היו מבשלים מתחממים וכו'... החסיד שהיה צריך להגיע לסכם של מיליון דולר על מנת לקנות את היער הסכים ללא היסוס וכבר ראה את עצמו כגביר גדול, החל למכור נכסיו ואת כל רכושו כדי להגיע לסכום הנדרש, ימים לפני המכירה כדרכו מדי שנה הגיע החסיד לרבו ותוך כדי דיבור סיפר לרבו על העסקה ועל הצלחתו המרובה ופרט לרבו מצאתי והשקעתי והצלחתי וכו'... לפתע הפציר בו רבו "אל תקנה את היער", אך ביציאת החסיד מחדר רבו חשב עם עצמו אני לא שאלתי את הרב אם לקנות אלא רק סיפרתי לו על רצוני לכם איני מחויב לשמוע להצעתו, העסקה התבצעה בהצלחה החסיד שכר פועלים וקרא לעסקנים גדולים לרגל פתיחת ה"עסק הגדול" והשמחה בעיצומה בהגיעם ליער ביקש החסיד לזכות את העץ הראשון ולצערו כל הגזע היה מלא בתולעים וכך כל עצי היער, הבין החסיד שהפסיד את כל ממנו החליט למרות הצער והבושה להגיע שוב לרבו לשאול כיצד ידע? מהיכן רוח הקודש? ענה לו רבו לא ברוח הקודש מדובר אלא אדם שאומר אני עשיתי ואני השקעתי בכוחי מזלי ועוצם ידי בלי להזכיר את בורא עולם לבקש את עזרתו אז כישלוננו מובטח.

נבין מכך שלעולם אנחנו לא לבד וכשבניין זאת תסתלק דאגה מלבנו ונראה הצלחה בכל מעשה ידינו שבת שלום ומבורכת לכולם.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב אהרן זכאי

שניים מקרא ואחד תרגום

• חייב כל אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור, דהיינו שיקרא כל שבוע את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום. והפוסקים נתנו רמז לדבר: "ואלה שמות" ראשי תיבות: וחייב אדם לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. וכל המשלים פרשיותיו עם הציבור- מאריכין לו ימיו ושנותיו. ובעוונותינו הרבים ישנם שמולזלים במצוה זאת, וראוי להעיר להם על כך.

• רבנו האר"י ז"ל הזהיר מאד על קריאת התרגום על פי הקבלה, ולכן גם מי שאינו מבין כל כך שפת התרגום, עליו לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

• אם למד הפרשה עם פירוש רש"י- הרי זה נחשב כמו תרגום, וירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י. כי התרגום יש לו מעלה שניתן בסיני וגם הוא מפרש כל מלה ומלה, ופירוש רש"י יש לו מעלה שהוא מפרש את הענין על פי מדרשי חכמינו ז"ל יותר מהתרגום. וברור שאדם לא יכול להוציא עצמו "ראי שמים", ולכן ראוי לכל אדם ללמוד פירוש רש"י ויראה כמה תועלת תהיה לו מכך. וישם אל לבו שרש"י התענה תרי"ג תעניות כדי לפרש פירוש זה ויש בו רזין עילאין וסודות עמוקים, ובודאי שצריך זכות ללמוד בפירושי רש"י הקדושים והטהורים.

• צריך לדקדק ולקרא את ה"שנים מקרא" בנגינת הטעמים שלהם, אבל את התרגום יש להקפיד ולקרא בלי טעמים, ואותם שקוראים את התרגום בטעמים אין למנהגם שורש ויסוד כלל, אלא אדרבה כל המוסיף גורע. ומי שקרא שנים מקרא בלי נגינות הטעמים- יצא ידי חובה.

• יכול אדם להתחיל בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום מיד אחרי תפילת מנחה בשבת, אחרי שקראו בציבור את הפרשה הראשונה של השבוע הבא, שמזמן זה נחשב כקורא עם הציבור. ומצוה מן המובחר לקרוא ביום שישי, ומנהג חסידים ואנשי מעשה לקרוא אותה ביום שישי בבוקר אחר תפילת שחרית מעוטפים בציצית ותפילין, ואם חל ראש חודש ביום שישי לא יחזור להניח תפילין, אלא יקרא אותה מעוטף בטלית בלבד.

• אם לא קרא ביום שישי- ישלים את הקריאה לפני סעודת שבת בבוקר, שכן צוה רבי את בניו אל תאכלו לחם בשבת עד שתגמרו את כל הפרשה, ואם לא קרא לפני האכילה, יקרא לאחר האכילה עד תפלת המנחה, שאז מתחילים הציבור לקרוא פרשת שבת הבאה. ואם לא קרא עד אז, יקרא עד יום רביעי, ששלושת הימים הראשונים

שייכים עדיין לשבת שעברה, ויש אומרים שבדיעבד יכול לקרוא עד שמיני עצרת שאז משלימים הציבור קריאת כל התורה.

• מי שזמנו דחוק וקשה לו לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום ביום שישי או ביום שבת, רשאי הוא לסמוך על הפוסקים המתירים לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום בליל שבת.

• סדר הקריאה- יקרא כל פסוק פעמיים ואחריו תרגום, וכן כל פסוק ופסוק עד סוף הפרשה, ויש בזה טעם נכון על פי האמת. וכן היה נוהג רבנו האר"י ז"ל. וכל זה על פי הקבלה, אבל מי שקשה לו לקרוא כסדר הזה, יקרא כל פרשה (פתוחה או סתומה) שתי פעמים מקרא ואחר כך תרגום, כיון שלפי הפוסקים הפשטנים רשאי הוא אף לכתחילה לקרוא כל פרשה שתי פעמים מקרא ואחר כך תרגום.

• לא יקרא התרגום תחלה ואחר כך מקרא, אלא יקרא שנים מקרא ואחר כך תרגום. וכן לא יקרא אחד מקרא ואחר כך תרגום ואחר כך מקרא. ובדיעבד אף אם קרא את התרגום באמצע דהיינו שקרא מקרא תרגום מקרא- יצא ידי חובה.

• מי ששעתו דחוקה ומצומצמת ואין לו פנאי לקרוא לעצמו שנים מקרא ואחד תרגום, יכול הוא לקרוא בלחש בשבת את כל הפרשה עם השליח צבור הקורא בתורה פסוק בפסוק פעם אחת ויחזור ויקראה בביתו פעם שנית, ואחר כך יקרא פעם אחת את כל התרגום.

• לאחר סיום הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, יקרא את הפסוק האחרון שתי פעמים מקרא בלבד בלי תרגום (בנוסף למה שקרא כבר שתי פעמים מקרא) כדי לסיים במקרא. ואחר כך יקרא את ההפטרה של אותה הפרשה, ואף אם חל ראש חודש בשבת, או שקלים וזכור ופרה והחודש, צריך לומר את ההפטרה של פרשת השבוע.

• אסור להפסיק באמצע קריאת שנים מקרא ואחד תרגום לשום דבר, אלא יקרא הכל בפעם אחת במעמד אחד, ויש טעם נכון וכמוס בדבר זה, ורק אם הוא צמא למים הרבה, מותר להפסיק בתוך הפרשה לשתות בברכה תחלה וסוף. ועל פי הקבלה לא יפסיק באמצע הקריאה אפילו לדברי תורה.

• שנים מקרא ואחד תרגום של פרשת וזאת הברכה, יקרא ביום הושענא רבה, ומכל מקום אם קראה ביום שמיני עצרת לא הפסיד.

• נשים פטורות מאמירת שנים מקרא ואחד תרגום, כיון ששנים מקרא ואחד תרגום הוא (לכמה פוסקים) בכלל לימוד תורה, ונשים פטורות מלימוד תורה.

להלכות נוספות של הרב אהרן זכאי
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

עצה נפלאה למתחים ודאגות

בא אלי אדם שסבל רבות מדאגות, מפתוח דמיונות של דאגה ופחד מה שהביאהו לחרדות ולדאגות שוא, ושאלני מה הפתרון לבעיותו לאחר שנסה לפתר בעיותו אצל פסיכולוגים ופסיכיאטרים ועדין הבעיה בעצומה. ובפרט הקשי שלו היה נדודי שנה, מחמת דאגותיו לא היה יכול לישן ולהרדם שאלו המה יסורי נפש קשים כידוע.

השבתי לו:

שנן לעצמך את שני הפסוקים בתהלים (עג, כג, כד): "אני תמיד עמך אחזת ביד ימיני, בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני".

כלומר תחוש בעת שנתך, או בכל עת שהנך נתקף בדאגות וחרדות, שהנה הקדוש ברוך הוא בידו הגדולה החזקה, בזרועו הנטויה, עם כל רחמיו וחסדיו האין סופיים אוהז הוא בידך הימנית (ראה מלבי"ם הרומזת ליד הכחנית הרוחנית, לתמכך, לסייעך, לשמרך, להגבירה על כחות השמאל והדין הרמוזים ביד שמאל).

אינך לבד... יד ה' צמודה לידך ואוחזת בה, ותחוש הכיכד הקדושה ברוך הוא אוהז בך בידך, ואתה תהא חכם להיות בידך כמו כן אוהז חזק בו לבטח בו ולהשען עליו. ואז: "ושכבת וערבה שנתך"!

שים לב למלותיו של דוד המלך ע"ה במזמור זה (עג). מזמור זה עוסק בקשיא הגדולה והמצערת של שלות הרשעים ויסורי הצדיקים, ועל כך אומר דוד המלך שכאשר (פסוק כב): "יתחמץ לבי וכליותי אשתונן", מהבלבל והצער מהנהגה זו של שלות הרשעים ויסורי הצדיקים, אזי נוהג אני בהנהגת (פסוק כג): "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך", מתמסם אני עצמי כבהמה, ומבטל דעתי ושכלי לצדק, לחסד ולאהבה שבהנהגת ה' ומסיר אני כל קשיא והרהור על הנהגת ה'.

ולאחר מכן אומר דוד המלך, שכאשר אני עצמי נמצא בצרה ומצוקה, באיזו עצה משתמש אני? (פסוקים כג כד): "ואני תמיד עמך אחזת ביד ימיני, בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני".

וכמו שבארתי לעיל חש אני שאוהז הקדוש ברוך הוא בידך, מנחני, מנחני בעצה טובה, ומובילני לדרך של כבוד, ושומרני מכל בזיון, בושה, ועגמת נפש.

ועוד חש אני את הקדוש ברוך הוא בלבד בקרבי, וממשיך הוא ואומר (פסוק כה): מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ", אין לי מי שהוא בצבא השמים - לא מלאך ולא שרף, "ועמך", כלומר חוץ מלשבת עמך בלבד לא חפצתי בשום אחד בארץ, אין לי אלא אתה.

זו הוראת דרך מדוד המלך היאך להתמודד עם כל צרה שנקלע אליה האדם, ומי לנו גדול מדוד המלך שהיה "נאה דורש ונאה מקים", במלחמתו עם גלית ועוד, שבטחונו היה אך ורק בשם יתברך, ואשרי חלקו של זה הדבוק בספר תהלים, במלותיו הקדושות המעודדות, המשרות שלווה - של דוד המלך ע"ה, שכן זו תרופה עצומה, וכמו שבארתי להלן בשם הספר "כדת נפש משיבה" להגרי"מ שכטר שליט"א, ועוד עצות נפלאות הבאנו להלן המועילות לבטחון בה'.

מה גרם לסאדאת לחתום על הסכם השלום?

ב-19 בנובמבר 1977 (ט' כסליו תשל"ו), מדינת ישראל עצרה את נשימתה והמתנה בדריכות היסטורית למטוס אחד ויחיד שנחת בשדה התעופה בן גוריון. מהמטוס הנשיאותי ירד אנואר סאדאת נשיא מצרים שנוסף לשלום. שלום ששנה וחצי לאחר מכן הפך לרשמי, ומחזיק מעמד באופן חריג ביחס למזרח התיכון, עד היום הזה.

שאלות. שאלות קשות.

בגין התקשר לידידיו חברי הכנסת הרב שלמה לוריןץ והרב מנחם פורוש, וקרא להם בדחיפות לחדרו. משהגיעו שטח בפניהם את אשר על ליבו, וביקש מהם לעלות אל ביתו של מרן הרב שך בבני ברק ולשאול את עצתו לקראת המפגש בין העמים. לוריןץ ופורוש מיהרו לרחוב ראב"ד בבני ברק, אל דירתו הישנה של מרן הרב שך. הרב שך הרים את הראש מהגמר, קיבלם בסבר פנים ושמע את דבריהם.

"רוצה לעשות שלום? זה חשוב, חשוב מאד. זה יציל נפשות מישראל." "צריך הרבה שיקול דעת... אבל אין שאלה ליהודי שאין לה תשובה ברורה בתורה הקדושה" חרץ הרב.

ואחרי רגע של מחשבה נתן עצה: "תגידו לבגין שיגיד את פרשת וישלח עד 'חמישי'. שילמד את הסיפור של הפגישה בין יעקב ועשיו ובין יעקב לשורו של עשיו. כתוב במדרש שרבי הקדוש היה מעיין בפרשה זו, בכל פעם שנפגש עם המלכות. זו סגולה גדולה מרבי ישראל איסר זלמן, סגולה לומר לפני פגישה עם שרים ומלכים מאומות העולם".

אחר כך מסר את ברכתו החמה לראש הממשלה ולהצלחת המהלך המורכב.

כשבגין שמע הדברים, הוא התרגש מאד, הוציא את כל יועציו מהחדר, פינה את סדר יומו והתיישב לקרוא בחיל ורעדה את פרשת וישלח כמצוות הרב שך.

את פירותיה של אותה סגולה אנחנו קוטפים עד היום הזה.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

קבעת עיתים לתורה?

אור החיים הקדוש
פירוש אור החיים על התורה
בכל מוצ"ש בשעה 22:00

הדרשה השבועית

בכל יום רביעי בשעה 22:00
רחוב במכבים 108 בני ברק
ניתן לצפות באתר הישיבה Rabenu.com
ובערוצי הליוון

שיעור שבועי
מוסר | יהדות | הלכה
בכל יום שני בשעה 20:00

חשוב לדעת!

ניתן לצפות בכל הדרשות של הרה"ג דניאל זר שליט"א באתר הישיבה "אור דוד" ובמגוון רחב של רבנים נוספים בכל הנושאים